

Równania i nierówności trygonometryczne

Zad. 1

Rozwiąż równania dla $x \in \langle 0, 2\pi \rangle$:

a) $\sin x = \frac{1}{2}$	b) $\sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$	c) $\sin x = 1$	d) $\sin x = 3$
e) $\sin x = 0$	f) $\sin x = -\frac{\sqrt{2}}{2}$	g) $\sin x = -1$	h) $\sin x = -0,8$
i) $\cos x = \frac{1}{2}$	j) $\cos x = \frac{\sqrt{2}}{2}$	k) $\cos x = 1$	l) $\cos x = 0,4$
m) $\cos x = 0$	n) $\cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$	o) $\cos x = -1$	p) $\cos x = -2$
r) $\operatorname{tg} x = \frac{\sqrt{3}}{3}$	s) $\operatorname{tg} x = 1$	t) $\operatorname{tg} x = \sqrt{3}$	u) $\operatorname{tg} x = 0$
w) $\operatorname{tg} x = -\sqrt{3}$	y) $\operatorname{tg} x = -2$	z) $\operatorname{ctg} x = \frac{\sqrt{3}}{3}$	a) $\operatorname{ctg} x = 1$
b) $\operatorname{ctg} x = 3$	c) $\operatorname{ctg} x = 0$	d) $\operatorname{ctg} x = -\frac{\sqrt{3}}{3}$	e) $\operatorname{ctg} x = -1$
f) $\sin x = -\frac{1}{2}$			

Zad. 2

Rozwiąż równania:

a) $\sin x = \frac{1}{2}$	b) $\sin x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$	c) $\sin x = 0$	d) $\sin x = 1$
e) $\cos x = \frac{1}{2}$	f) $\cos x = -\frac{\sqrt{2}}{2}$	g) $\cos x = 0$	h) $\cos x = -1$
i) $\operatorname{tg} x = \sqrt{3}$	j) $\operatorname{tg} x = -\sqrt{3}$	k) $\operatorname{tg} x = 0$	l) $\operatorname{tg} x = -1$
m) $\operatorname{ctg} x = \sqrt{3}$	n) $\operatorname{ctg} x = -\sqrt{3}$	o) $\operatorname{ctg} x = 0$	p) $\operatorname{ctg} x = -1$
r) $\sin 3x = 0$	s) $\cos 7x = -1$	t) $\operatorname{tg} 2x = \sqrt{3}$	u) $\operatorname{ctg} \frac{1}{4}x = -\frac{\sqrt{3}}{3}$
w) $\sin(2x - \pi) = \frac{1}{2}$	y) $\cos(\pi - x) = 1$	z) $\operatorname{tg} \left(\frac{1}{2}x + 3\pi\right) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$	a) $\operatorname{ctg} \left(\frac{x-2\pi}{3}\right) = 0$
b) $2 \sin x = \sqrt{2}$	c) $\sqrt{2} \cos 3x = -1$	d) $4 \operatorname{tg}(\pi - 2x) = 0$	e) $\sqrt{3} \operatorname{ctg} \left(\frac{1}{2}x - \pi\right) = 3$

Zad. 3

Rozwiąż równania:

a) $2 \sin^2 x + \sin x - 1 = 0$	b) $\sin x + \cos^2 x + 1 = 0$	c) $4 \sin^2 x + \sin^2 2x = 3$
d) $2 \cos^2 x + 9 \cos x + 4 = 0$	e) $\cos x - \cos 2x = 1$	f) $\operatorname{tg} x + \operatorname{ctg} x = 4 \sin 2x$

Zad. 4

Rozwiąż nierówności:

a) $\sin x > \frac{1}{2}$

b) $\sin x \geq -\frac{\sqrt{3}}{2}$

c) $\sin x \leq 0$

d) $\sin x < 1$

e) $\cos x \leq \frac{1}{2}$

f) $\cos x \leq -\frac{\sqrt{2}}{2}$

g) $\cos x > 0$

h) $\cos x \geq -1$

i) $\operatorname{tg} x > \sqrt{3}$

j) $\operatorname{tg} x \geq -\sqrt{3}$

k) $\operatorname{tg} x < 0$

l) $\operatorname{tg} x \leq -1$

m) $\operatorname{ctg} x \leq \sqrt{3}$

n) $\operatorname{ctg} x \geq -\sqrt{3}$

o) $\operatorname{ctg} x > 0$

p) $\operatorname{ctg} x \leq -1$

Zad. 5 Rozwiąż nierówności: a) $\sin^2 x < \frac{1}{2}$ b) $\sin^2 x - \sin x \geq 0$ c) $\cos^2 x < 1$ **Zad. 6**Rozwiąż równania i nierówności: a) $|\sin x| = \frac{1}{2}$ b) $|\cos x| = 1$ c) $|\operatorname{tg} x| < \sqrt{3}$ d) $|\cos x| \geq \frac{\sqrt{3}}{2}$ **Zad. 7**Rozwiąż równanie $2 \sin 2x + \operatorname{ctg} x = 4 \cos x$ dla $x \in \langle 0, 2\pi \rangle$. Ze zbioru rozwiązań tego losujemy bez zwracania dwie liczby. Oblicz prawdopodobieństwo zdarzenia, że co najmniej jedno z wylosowanych rozwiązań jest wielokrotnością liczby $\frac{\pi}{2}$.**Zad. 8**Dane jest równanie $\sin x = a^2 + 1$, z niewiadomą x . Wyznacz wszystkie wartości parametru a , dla których dane równanie nie ma rozwiązań.**Zad. 9**Rozwiąż równania i nierówności w przedziale $\langle 0, 2\pi \rangle$:

a) $-2 \sin 3x \geq 1$

b) $\sqrt{3} \cdot \cos x = 1 + \sin x$

c) $\sin^2 2x - 4 \sin^2 x + 1 = 0$

d) $\cos 2x + \cos x + 1 = 0$

e) $2 \sin^2 x - 2 \sin^2 x \cos x = 1 - \cos x$

f) $2 \operatorname{tg} x \cdot \cos x + 1 = 2 \cos x + \operatorname{tg} x$

Zad. 10 Rozwiąż równanie $\cos x + \cos 2x = 0$ dla $x \in \langle -\pi, \pi \rangle$.**Zad. 11**Rozwiąż równanie $\cos 2x + 2 = 3 \cos x$.**Zad. 12**Wyznacz wszystkie liczby rzeczywiste x , spełniające równanie $\sin 5x - \sin x = 0$.**Zad. 13**Rozwiąż równanie: $\frac{1}{\sin x} + \operatorname{ctg} x + \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) = 0$

Zad. 14

Dane jest równanie postaci $(\cos x - 1) \cdot (\cos x + p + 1) = 0$, gdzie $p \in \mathbf{R}$ jest parametrem.

- a) Dla $p = -1$ wypisz wszystkie rozwiązania tego równania należące do przedziału $\langle 0; 5 \rangle$.
- b) Wyznacz wszystkie wartości parametru p , dla których dane równanie ma w przedziale $\langle -\pi, \pi \rangle$ trzy różne rozwiązania.

Zad. 15

Rozwiąż równanie $2 \cos^2 x + 5 \sin x - 4 = 0$.

Odpowiedzi

Zad. 1

- a) $\frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}$ b) $\frac{\pi}{3}, \frac{2\pi}{3}$ c) $\frac{\pi}{2}$ d) 1 e) $0, \pi, 2\pi$ f) $\frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$ g) $\frac{3\pi}{2}$ h) 4,07 rad; 5,35 rad i) $\frac{\pi}{3}, \frac{5\pi}{3}$ j) $\frac{\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$
k) $0, 2\pi$ l) 1,15 rad; 5,13 rad m) $\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}$ n) $\frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}$ o) π p) -1 r) $\frac{\pi}{3}, \frac{4\pi}{3}$ s) $\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}$ t) $\frac{\pi}{3}, \frac{4\pi}{3}$
u) $0, \pi, 2\pi$ w) $\frac{2\pi}{3}, \frac{5\pi}{3}$ y) 2,03 rad; 5,17 rad z) $\frac{\pi}{3}, \frac{4\pi}{3}$ a) $\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}$ b) 0,32 rad; 3,46 rad c) $\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}$
d) $\frac{2\pi}{3}, \frac{5\pi}{3}$ e) $\frac{3\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$ f) $\frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6}$

Zad. 2

- a) $\frac{\pi}{6} + 2k\pi, \frac{5\pi}{6} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ b) $-\frac{\pi}{3} + 2k\pi, -\frac{2\pi}{3} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ c) $k\pi, k \in \mathbf{C}$ d) $\frac{\pi}{2} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$
e) $-\frac{\pi}{3} + 2k\pi, \frac{\pi}{3} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ f) $\frac{3\pi}{4} + 2k\pi, \frac{5\pi}{4} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ g) $\frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ h) $\pi + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$
i) $\frac{\pi}{3} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ j) $-\frac{\pi}{3} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ k) $k\pi, k \in \mathbf{C}$ l) $-\frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ m) $\frac{\pi}{6} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ n) $\frac{5\pi}{6} + k\pi, k \in \mathbf{C}$
o) $\frac{5\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ p) $\frac{3\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ r) $\frac{1}{3}k\pi, k \in \mathbf{C}$ s) $\frac{\pi}{7} + \frac{2}{7}k\pi, k \in \mathbf{C}$ t) $\frac{\pi}{6} + \frac{1}{2}k\pi, k \in \mathbf{C}$
u) $\frac{8\pi}{3} + 4k\pi, k \in \mathbf{C}$ w) $\frac{7\pi}{12} + k\pi, \frac{11\pi}{12} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ y) $\pi - 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ z) $-6\frac{1}{3}\pi + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$
a) $3\frac{1}{2}\pi + 3k\pi, k \in \mathbf{C}$ b) $\frac{\pi}{4} + 2k\pi, \frac{3\pi}{4} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ c) $-\frac{\pi}{4} + \frac{2}{3}k\pi, \frac{\pi}{4} + \frac{2}{3}k\pi, k \in \mathbf{C}$ d) $\frac{1}{2}\pi - \frac{1}{2}k\pi, k \in \mathbf{C}$
e) $2\frac{1}{3}\pi + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$

Zad. 3

- a) $-\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{\pi}{6} + 2k\pi, \frac{5\pi}{6} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ b) $-\frac{\pi}{2} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ c) $\frac{\pi}{4} + k\pi, \frac{3\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ d) $\frac{2\pi}{3} + 2k\pi, \frac{4\pi}{3} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ e) $\frac{\pi}{2} + k\pi, -\frac{\pi}{3} + 2k\pi, \frac{\pi}{3} + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$ f) $-\frac{3\pi}{8} + k\pi, -\frac{\pi}{8} + k\pi, \frac{\pi}{8} + k\pi, \frac{3\pi}{8} + k\pi, k \in \mathbf{C}$

Zad. 4

- a) $(\frac{\pi}{6} + 2k\pi, \frac{5\pi}{6} + 2k\pi), k \in \mathbf{C}$ b) $\langle \pi + 2k\pi, -\frac{2\pi}{3} + 2k\pi \rangle \cup \langle -\frac{\pi}{3} + 2k\pi, \pi + 2k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$
c) $\langle -\pi + 2k\pi, 2k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ d) $\mathbf{R} \setminus \{ \frac{\pi}{2} + 2k\pi \}, k \in \mathbf{C}$ e) $\langle -\frac{\pi}{2} + 2k\pi, -\frac{\pi}{3} + 2k\pi \rangle \cup \langle \frac{\pi}{3} + 2k\pi, \frac{3\pi}{2} + 2k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ f) $\langle \frac{3\pi}{4} + 2k\pi, \frac{5\pi}{4} + 2k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ g) $\langle -\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{\pi}{2} + 2k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$
h) $\mathbf{R}$ i) $(\frac{\pi}{3} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), k \in \mathbf{C}$ j) $\langle -\frac{\pi}{3} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ k) $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, k\pi), k \in \mathbf{C}$
l) $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, -\frac{\pi}{4} + k\pi), k \in \mathbf{C}$ m) $\langle \frac{\pi}{6} + k\pi, \pi + k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ n) $(k\pi, \frac{5\pi}{6} + k\pi), k \in \mathbf{C}$ o) $(k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), k \in \mathbf{C}$ p) $\langle \frac{3\pi}{4} + k\pi, \pi + k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$

Zad. 5

- a) $(-\frac{\pi}{4} + k\pi, \frac{\pi}{4} + k\pi), k \in \mathbf{C}$ b) $\langle -\pi + 2k\pi, 2k\pi \rangle \cup \langle \frac{\pi}{6} + 2k\pi, \frac{5\pi}{6} + 2k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ c) $\mathbf{R} \setminus \{k\pi\}$

Zad. 6

- a) $\frac{\pi}{6} + k\pi, \frac{5\pi}{6} + k\pi, k \in \mathbf{C}$ b) $k\pi, k \in \mathbf{C}$ c) $\langle -\frac{\pi}{3} + k\pi, \frac{\pi}{3} + k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$ d) $\langle -\frac{\pi}{6} + k\pi, \frac{\pi}{6} + k\pi \rangle, k \in \mathbf{C}$

Zad. 7   Zad. 8

- $\frac{5}{6}$ $a \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$

Zad. 9

- a) $\langle \frac{7\pi}{18}, \frac{11\pi}{18} \rangle, (\frac{19\pi}{18}, \frac{23\pi}{18}), \langle \frac{31\pi}{18}, \frac{35\pi}{18} \rangle$ b) $\frac{\pi}{6}, 1\frac{1}{2}\pi$ c) $\frac{\pi}{4}, \frac{3}{4}\pi, 1\frac{1}{4}\pi, 1\frac{3}{4}\pi$ d) $\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}, \frac{2\pi}{3}, \frac{4\pi}{3}$
e) $0, 2\pi, \frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$ f) $\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{3}, \frac{5\pi}{4}, \frac{5\pi}{3}$

Zad. 10

$$-\pi, \pi, -\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3}$$

Zad. 11

$$-\frac{\pi}{3} + 2k\pi, \frac{\pi}{3} + 2k\pi, 2k\pi, k \in \mathbf{C}$$

Zad. 12

$$\frac{k\pi}{2}, \frac{\pi}{6} + \frac{k\pi}{3}, k \in \mathbf{C}$$

Zad. 13

$$\frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbf{C}$$

Zad. 14

a) $0, \frac{\pi}{2}, 1, 5\pi$ b) $p \in (-2, 0)$

Zad. 15

$$\frac{\pi}{6} + 2k\pi, \frac{5}{6}\pi + 2k\pi, k \in \mathbf{C}$$